HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Sillamäe Linnavalitsus
Kesk tn 27
40231 Sillamäe
Ida-Virumaa

28.04.2026 nr 9.5-2.2/25-26/26/27

Sillamäe Vanalinna Kooli haldusjärelevalve õiendi kinnitamine

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75[1], põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 84 lõike 1, § 87 lõigete 1, 2 ja 6 ning haridus- ja teadusministri 11.09.2025 käskkirja nr 215 „Volituste andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Sillamäe Vanalinna Kooli haldusjärelevalve õiendi (lisatud).

2. Kooli pidajal esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.

3. Haldusjärelevalve õiendis tehtud ettekirjutuste tähtajaks täitmata jätmisel võib Haridus- ja Teadusministeerium rakendada kooli pidajale sunniraha kuni 9600 eurot vastavalt asendustäitmise ja sunniraha seadusele.

4. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ruth Elias
järelevalveosakonna nõunik

Lisad:
Lisa 1. Sillamäe Vanalinna Kooli haldusjärelevalve õiend
Lisa 2. Kooli õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon

Koopia: Sillamäe Vanalinna Kool

735 0106
ruth.elias@hm.ee

SILLAMÄE VANALINNA KOOLI HALDUSJÄRELEVALVE ÕIEND

SISSEJUHATUS

1. Sillamäe Vanalinna Kool (edaspidi *kool*) on Sillamäe Linnavalitsuse (edaspidi *pidaja*) hallatav munitsipaalõppeasutus. Kool tegutseb aadressidel Hariduse tn 6 ja Geoloogia tn 13 Sillamäe, 40232 Ida-Virumaa.

2. Haldusjärelevalvet teostati koolis Haridus- ja Teadusministeeriumi järelevalveosakonna nõuniku 12.01.2026 korralduse nr 9.5-2.2/25-26/26/1 „Haldusjärelevalve algatamine Sillamäe Vanalinna Koolis“ alusel.

3. Järelevalves selgitati, kas koolis on eesti keele ja eestikeelse õppe korraldamisel lähtutud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses, riiklikes õppekavades ning teistes õigusaktides sätestatust; kas õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon ja riigikeeleoskuse tase vastab kehtestatud nõuetele ning kas eesti keele ja eesti keeles aineid õpetavad õpetajad on läbinud teises keeles õpetamise või metoodikakoolitusi; kas koolis hinnatakse eesti keele ja eestikeelse aineõppe kvaliteeti ning tulemuslikkust ning kavandatakse sellest lähtudes arendustegevusi.

4. Järelevalvet eesti keele ja eestikeelse õppe korraldamise üle teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi järelevalveosakonna nõunik Ruth Elias, peaekspert Inna Mikli ning eksperdina oli kaasatud Keeleameti Ida-Viru järelevalvetalituse peainspektor Renata Laas.

5. Järelevalve algas 06.04.2026.

6. Järelevalves vesteldi eesti keele õppe korraldusest kooli juhtkonna ja pidajaga, eesti keele ja eesti keeles õpetavate õpetajatega, lastevanemate esindajatega, tutvuti kooli dokumentatsiooni ja õppekeskkonnaga, võrreldi õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente ja Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekandeid.

KOKKUVÕTE

Sillamäe Vanalinna Kool on Sillamäel tegutsev munitsipaalkool, mis tekkis kahe kooli ühendamisel 2023. aastal. Koolis õppis järelevalve ajal 486 õpilast.

Kooli õppekorralduse aluseks on kooli õppekava. Õppekavas esinesid vastuolud õigusaktidega: õppekava üldosa ning aine- ja valdkondade kavad ei ole kooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (edaspidi *PGS*) ning põhikooli riiklikus õppekavas (edaspidi *PRÕK*) ja põhikooli lihtsustatud riiklikus õppekavas (edaspidi *PLRÕK*) sätestatuga ning vajavad täiendamist.

Loodusainete, matemaatika, sotsiaalainete ja võõrkeelte valdkondade kavad ja ainekavad vajavad täiendamist. Keele ja kirjanduse, kehalise kasvatuse, kunstiainete ning tehnoloogia

valdkonnakava üldosas tuleb ajakohastada õppekava läbiva teema "teabekeskkond ja meediakasutus" nimetus.

Koolis on kehtiv arengukava, mis on koostatud perioodiks 2024–2028. Arengukava lisaks on eestikeelsele õppele ülemineku kava. Koolis tehakse sisehindamist, andmeid kogutakse rahuloluküsitlustega ning analüüsitakse õppe- ja kasvatustöö tulemusi, huvitegevuse ning pikapäevarühma tööga seotud tegevusi.

Koolis on koostatud üldtööplaan, milles on käesoleva õppeaasta eesmärkideks eestikeelsele haridusele ülemineku tagamine, eestikeelse keskkonna toetamine ja laiendamine õppekavaväliste tegevuste ning lõimitud aine- ja keeleõppe (edaspidi *LAK-õpe*) kaudu; väärtuspõhise organisatsioonikultuuri kujundamine, toetamine, lisaks on eesmärgiks seatud, et koolis on kaasaegne turvaline õpikeskkond, mida toetavad keskkonnahoidlik mõtteviis, koostöö ja innovaatilised digilahendused, kooli tõhus ja efektiivne juhtimine ning efektiivne ressursside kasutamine.

Järelevalve ajal töötas koolis 58 õppe- ja kasvatusala töötajat, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded. 35 õpetaja, direktori, kahe õppealajuhataja, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi kvalifikatsioon vastasid nõuetele. Kvalifikatsioon ei vastanud nõuetele 16 õpetajal, psühholoogil ning eripedagoogil. Viiel õpetajal on võimalik saavutada kvalifikatsioon, omandades õpetajakutse. Neli õpetajat ja eripedagoog ei oma eesti keeles B2-keeletaset ning nad ei või seetõttu koolis õpetajana ja eripedagoogina töötada.

Koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv ei ole läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine. Õpetajad annavad nädalas kokku 1004 õppetundi, neist kvalifikatsiooninõuetele vastavad õpetajad 683 (68%) tundi ja kvalifikatsioonile mittevastavad 321 (32%).

Koolis on tunnivaatluseid korraldatud, neid on viinud läbi nii direktor kui ka õppealajuhataja. Välja on töötatud tunnivaatlusleht, mille alusel juhtkond õppetundi vaatleb. Õpetaja koostab vaadeldud tunni kohta eneseanalüüsi koolis välja töötatud ankeedi alusel. Kolleegid külastavad teiste õpetajate tunde.

Järelevalves vaadeldi kaheksat tundi, neist kolm olid eesti keele tunnid ja viis eestikeelsed ainetunnid. Kõikide vaadeldud tundide alguses õpetajad teatasid, kirjutasid või kuvasid arvuti vahendusel tahvlile käsitletava teema, eesmärgid, tunni tegevused või ülesanded. Seati ka keelelised eesmärgid. Õpilaste aktiivsus tundides oli madal, domineerisid õpetajad. Tunnivaatlused näitasid, et õpilaste eesti keele oskus on madal.

Haridusliku erivajadusega (edaspidi *HEV*) õpilaste toetamiseks ning õpetajate, tugispetsialistide ja õpilaste seaduslike esindajate koostöö korraldamiseks on määratud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (edaspidi *HEVKO*), kes avab individuaalse arengu jälgimise kaardi (edaspidi *IAJK*) ja vastutab nende täitmise eest.

Koolis töötavad koolipsühholoog ja sotsiaalpedagoog. Logopeedi ja eripedagoogi tuge vajalikus mahus ei tagata.

Käesoleva õiendi eelnõu saadeti kooli pidajale ja direktorile ärakuulamiseks 20.04.2026. Kooli pidajal ja direktoril ei olnud õiendi eelnõule täpsustusi, õiendi eelnõu oli ärakuulamisel kuni 24.04.2026.

OLUKORRA KIRJELDUS

1. Kooli õppekava vastavus nõuetele

1.1. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse[1] (edaspidi *PGS*) kohaselt koostab kool riiklike õppekavade alusel kooli õppekava, mis on õpingute alusdokument, milles on kirjeldatud õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks ning milles tuuakse eelkõige välja kooli eripärast tulenevad valikud. PGSist[2] tulenevalt tuleb kooli õppekava ja selle muudatused esitada enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Direktor on õppekava kinnitanud käskkirjaga[3]. Õppekava on eelnevalt esitatud arvamuse avaldamiseks õppenõukogule[4], hoolekogule[5] ja õpilasesindusele[6].

1.2. Õppekava üldosa

Koolis toimub õppetöö PRÕKi ja PLRÕKi, sh toimetulekuõppe õppekava alusel. PLRÕKi[7] rakendamisel lähtutakse PRÕKi[8] üldosast, arvestades PLRÕKis toodud erisusi.

Kooli õppekava on hinnatud vastavalt PRÕKile, PLRÕKile ja PGSile. Kooli õppekava üldosa ei ole riiklike õppekavadega kooskõlas ning vajab täiendamist.

1.2.2. PRÕK[9] sätestab, et kool annab õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kord õppeaastas toimuval arenguvestlusel kooli õppekavas kehtestatud korras. Kooli õppekavas on kirjeldatud käitumise ja hoolsuse tagasisidestamine Stuudiumi kaudu, kuid puudub tagasisidestamise kord arenguvestlusel.

1.2.3. PLRÕK[10] sätestab toimetulekuõppe nominaalseks õppajaks 11 aastat ning PLRÕK[11] kehtestab toimetulekuõppe tunnijaotusplaani 11 õppeaastaks. Kooli õppekava[12] sätestab tunnijaotusplaani üheksaks õppeaastaks, mis ei ole PLRÕKiga[13] kooskõlas.

1.2.4. PLRÕK[14] sätestab, et lihtsustatud õppe õpilane teeb loovtöö III kooliastmes. Toimetulekuõppe õpilane teeb loovtöö 8., 9. või 10. õppeaastal. Kui kooli õppenõukogu otsustab, et õpilane ei ole loovtöö koostamiseks võimeline, asendatakse loovtöö individuaalses õppekavas mõne muu jõukohase õppeülesandega, mis taotleb sarnaseid õpieesmärke. Loovtööd hinnatakse mitteeristavalt ning selle tegemine ei ole põhikooli lõpetamise tingimuseks. Kooli õppekavas[15] on kirjas, et lihtsustatud õppe õpilane teeb loovtöö juhul, kui kooli õppenõukogu on otsustanud, et loovtöö tegemine on võimalik. Viited toimetulekuõppe õpilase loovtöö tegemise kohta kooli õppekavas puuduvad.

1.2.5. Kooli õppekavas ei ole kirjeldatud lihtsustatud õppetaseme õpilase põhikooli lõpetamise tingimusi[16]. Kooli õppekavasse tuleb lisada, et õpilane sooritab eesti keele ning matemaatika koolieksami ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami. Õppekavasse tuleb lisada, et toimetulekuõppe õpilane lõpetab

[1] PGS, § 17 lg 1.
[2] PGS, § 17 lg 2.
[3] Direktori 01.09.2025 käskkiri nr 2-1/2025/41.
[4] Õppenõukogu 29.08.2025 koosoleku protokoll nr 1-3/2025/29-1.
[5] Hoolekogu 29.08.2025 koosoleku protokoll nr 1-4/2025/4-1.
[6] Õpilasesinduse 27.08.2025 koosoleku protokoll nr 1-5/2025/4-1.
[7] Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava".
[8] Vabariigi Valitsuse 01.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava".
[9] PRÕK, § 19 lg 3.
[10] PLRÕK, § 4 lg 6.
[11] PLRÕK, lisa 2 p 3.11.
[12] Õppekava, p 4.3 ap 6.
[13] PLRÕK, lisa 2 p 3.11.
[14] PLRÕK, § 2 lg 2.
[15] Õppekava, p 8.
[16] PLRÕK, § 4.

põhikooli õppenõukogu otsuse alusel, kui ta on läbinud temale koostatud individuaalse õppekava.

1.2.6. PGS[17] sätestab, et lisaõpet võimaldatakse PLRÕKi lihtsustatud või toimetulekuõppe alusel põhikooli lõpetanule ning PRÕKi alusel põhikooli lõpetanule, kes vajab hariduslikust erivajadusest tulenevalt täiendavat ettevalmistust ja tuge õpingute jätkamiseks ning sotsiaalse toimetuleku parandamiseks. Kooli õppekavas ei ole lisaõppe pakkumise võimalust ja tingimusi kirjeldatud. Kooli õppekavasse tuleb lisada vastav lisaõppe pakkumise korraldus.

1.2.7. [18] Määruses[19] on sätestatud, et kool korraldab põhiharidust omandavatele õpilastele vähemalt kahe õppetunni ulatuses ja lihtsustatud õppetasemel õppivatele õpilastele ühe õppetunni ulatuses nädalas valikainena keele- ja kultuuriõpet, kui selleks on kooli direktorile kirjaliku taotluse esitanud vähemalt kümne sama emakeelega õpilase vanemad (eestkostjad). Kooli õppekava üldosas on lisatud valikaine "Keel ja kultuur" tunnijaotusplaani ilma valikaine korraldamise põhimõtteid kirjeldamata. Samast määrusest lähtuvalt on kooli õppekavas asendatud B-võõrkeel "Keele ja kultuuri" valikainega. Kool ei paku B-võõrkeele valikut.

1.2.8. Kooli õppekava üldosa tunnijaotusplaanis on lisatunniressursi kasutuskohana märgitud üks lisatund matemaatikat 5. klassis. Õppekava üldosas puudub selgitus lisatunni eesmärgi kohta, kuigi vastav põjendus on esitatud matemaatika valdkonnakava üldosas. Oluline on, et lisatud tunnimahu kasutamise põhjendus oleks esitatud ka kooli õppekava üldosas.

1.2.9. Kooli õppekava üldosas tuleb täpsustada mitteformaalõppe ja muus haridusasutuses läbitud õppe arvestamise alused[20]. Juhime tähelepanu, et 1. septembril 2025 jõustus PGSi redaktsioon, millega ajakohastati mitteformaalõppes ja teises haridusasutuses läbitud õppe arvestamise põhimõtted kooli õppekava osana.

1.3. Ainevaldkonnakavad

1.3.1. Loodusainete, matemaatika, sotsiaalainete ja võõrkeelte valdkondade kavad ja ainekavad vajavad täiendamist. Keele ja kirjanduse, kehalise kasvatuse, kunstiainete ning tehnoloogia valdkonnakava üldosa tuleb ajakohastada.

1.3.2. Keele ja kirjanduse valdkonnakava üldosas tuleb ajakohastada õppekava läbiva teema „teabekeskkond ja meediakasutus“ nimetus.
PRÕK[21] sätestab, et kui eesti õppekeelega põhikoolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena” ainekava alusel.

Koolis õpivad muu kodukeelega õpilased, kuid sellekohane viide kooli õppekavas puudub, neid õpetatakse „Eesti keele“ õppekava alusel. „Eesti keel teise keelena“ ainekava alusel õpib toimetulekuõppe õpilane.

[17] PGS, § 50.
[18] Vabariigi Valitsuse 29.08.2024. a määrus nr 54 "Keele- ja kultuuriõppeks võimaluste loomise tingimused ja kord", § 2 lg 1 ja § 5 lg 1.
[19] Vabariigi Valitsuse 29.08.2024. a määrus nr 54 „Keele- ja kultuuriõppeks võimaluste loomise tingimused ja kord“.
[20] PGS, § 17 lg 5, PRÕK, § 15 lg 11.
[21] PRÕK, § 17 lg 1.

PRÕKis[22] sätestatakse, et eesti õppekeelega koolis või klassis õpitakse eesti keelt ainekava „Eesti keel" järgi, välja arvatud § 17 lõikes 1 sätestatud juhul. Eesti keelest erineva õppekeelega klassis õpitakse eesti keelt üldjuhul „Eesti keel teise keelena" ainekava järgi, kui kooli õppekavaga või individuaalse õppekavaga ei ole sätestatud, et eesti keelt õpitakse ainekava „Eesti keel" järgi. Eesti keelest erineva õppekeelega klassis kehtivad ainevaldkonna „Keel ja kirjandus" nädalatundide erisused, mis esitatakse PRÕKi lisas 1.
Kui koolis õpetatakse eesti keelt ainekava „Eesti keel" alusel, peavad õpilased õppima B-võõrkeelt.
Juhtkonna sõnul otsustati koolis, sh hoolekogus, et eesti keelt õpitakse ainekava „Eesti keel" alusel.

PGS[23] sätestab, et põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihuvi ja õpioskuste, enesereflekssiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist. Koolil on kohustus korraldada õpe õppija vajadustest lähtudes. Juhime tähelepanu, et eesti keelt emakeelena õpetades ja pakkudes seeläbi vähem tunde ning väiksemat võimalust eesti keele õppeks, ei toeta kool muu kodukeelega õpilase keelelist arengut. Eesti keele kui emakeele ainekava täies mahus läbimine ja õpitulemuste saavutamine eeldab keelelist valmisolekut, mida eesti keelt teise keelena õppival õpilasel ei saa eeldada ilma sihipärase keeleõppeta.

1.3.3. Kehalise kasvatuse valdkonnakava üldosas tuleb ajakohastada õppekava läbiva teema „teabekeskkond ja meediakasutus" nimetus.

1.3.4. Kunstiainete valdkonnakava üldosas tuleb ajakohastada õppekava läbiva teema „teabekeskkond ja meediakasutus" nimetus.

1.3.5. Loodusainete valdkonnakava üldosasse tuleb lisada loodusvaldkonna pädevus ja valdkonna kirjeldus.
1.3.5.1. Loodusõpetuse ainekava ei ole kooskõlas PRÕKiga[24], kuna ainekavast puuduvad kooliastmete teadmiste, oskuste ja hoiakute kirjeldused. Samuti tuleb lisada loodusõpetuse kui õppeaine kirjeldus.
1.3.5.2. Geograafia ainekavasse tuleb lisada õppeaine kirjeldus ja kooliastmete teadmiste, oskuste ja hoiakute kirjeldused.
1.3.5.3. Bioloogia ainekavasse tuleb lisada õppeaine kirjeldus ja kooliastmete teadmiste, oskuste ja hoiakute kirjeldused.
1.3.5.4. Keemia ainekavasse tuleb lisada õppeaine kirjeldus ja kooliastmete teadmiste, oskuste ja hoiakute kirjeldused.
1.3.5.5. Füüsika ainekavas tuleb lisada õppeaine kirjeldus ja kooliastmete teadmised, oskused ja hoiakute kirjeldused.

1.3.6. Matemaatika ainekavas on esitatud õpitulemused, mis ei vasta PRÕKi[25] nõuetele. Neljanda klassi õpitulemus „liidab ja lahutab peast miljoni piires" ei ole kooskõlas PRÕKi[26] II kooliastme õpitulemusega ("arvutab peast, liitmine ja lahutamine 1000 piires").
Viienda klassi õpitulemus "loeb ja kirjutab arve triljoni piires" ei ole kooskõlas PRÕKi[27] II kooliastme õpitulemusega "loeb ja kirjutab naturaalarve (kuni miljardini)".

[22] PRÕK, § 15 lg 3[1] .
[23] PGS, § 4 lg 2.
[24] PRÕK, lisa 4.
[25] PRÕK, lisa 5.
[26] PRÕK, lisa 5.
[27] PRÕK, lisa 5.

Kooli õppekavast puuduvad osaliselt õpitulemused, näiteks I kooliastmes "kasutab mõõtes sobivaid mõõtühikuid"ning "mõistab, mida esitatud mõõtarv reaalselt tähendab".

1.3.7. Sotsiaalainete valdkonnakava üldosa ei vasta PRÕKi[28] nõuetele, sest puuduvad ainevaldkonna kirjeldus, õppe korraldamise, õppekeskkonna ja hindamise kirjeldus.

1.3.7.1. Ajaloo ainekavas puuduvad ainekava kirjeldus ning teadmiste, oskuste ja hoiakute kirjeldused kooliastmeti.

Ajaloo ainekava viienda klassi õppesisu on ülekoormatud. Ajaloo õpetamine algab viiendas klassis sissejuhatava algõpetusega, mille eesmärk on tutvustada minevikku õpilasele tähenduslikul ja arusaadaval viisil, äratada õpilaste huvi mineviku vastu ning kujundada oskus märgata ja mõista minevikujälgi. Õpetus lähtub põhimõttest lähemalt kaugemale, alustades kodukoha ajaloost ja luues isiklikku seost käsitletavate teemadega. Süstemaatiline ajaloo õppimine algab kuuendas klassis.

Soovitame ajaloo ainekava viienda klassi ainesisusse lisada kodukohaga seotud valikuid.

1.3.7.2. Tunnijaotusplaanis puudub ühiskonnaõpetuse tundide arv kooliastmeti.

1.3.7.3. Inimeseõpetuse ainekavas puuduvad ainekava kirjeldus ning teadmiste, oskuste ja hoiakute kirjeldus kooliastmeti.

1.3.7.4. Ühiskonnaõpetuse ainekavas puuduvad ainekava kirjeldus ning teadmiste, oskuste ja hoiakute kirjeldused kooliastmeti.

1.3.8. Tehnoloogia valdkonnakava üldosas tuleb ajakohastada õppekava läbiva teema „teabekeskkond ja meediakasutus“ nimetus.

1.3.9. Võõrkeelte valdkonnakavas ei ole esitatud PRÕKile[29] vastavaid B-võõrkeelte ainekavasid. PRÕK[30] sätestab, et A-võõrkeelena õpitakse inglise, saksa või prantsuse keelt, B-võõrkeelena inglise, saksa, prantsuse, hispaania, soome, rootsi, vene, läti või muud võõrkeelt kooli õppekavas määratud korras. Õpilane, kes õpib eesti keelt teise keelena, ei pea õppima B-võõrkeelt.

Koolis õpitakse eesti keelt emakeelena. A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt, B-võõrkeele õppimist õppekava ei sätesta.

Lihtsustatud õppe puhul on ainekavas märgitud A-võõrkeeleks vene keel, kuid peaks olema inglise, saksa või prantsuse keel. A-võõrkeele ainekava ei vasta PGSis[31] sätestatule.

1.3.10. Lihtsustatud õppe inimeseõpetuse, ajaloo ja kehalise kasvatuse ainekavadesse tuleb lisada kooliastmete õpitulemused ning inimeseõpetuse, ajaloo, kunsti ning kehalise kasvatuse ainekavades arenguperioodipõhised õppetegevuse kirjeldused, kooskõlas teistes ainekavades esitatuga.

1.4. Ettepanekud direktorile

1.4.1. Kirjeldada õppekava üldosas käitumise hindamise aluseks olevad üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormid, mille järgimist hinnatakse.

1.4.2. Täpsustada õppekavas mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses läbitud õppe korralduse arvestamine õppekava osana.

1.5. Ettekirjutused pidajale

1.5.1. Tagada kooli õppekava üldosa ning ainekavade ja tegevusvaldkondade kavade kooskõla põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusega nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ ja Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrusega nr 182

[28] PRÕK, lisa 6.
[29] PRÕK, lisa 8.
[30] PRÕK, § 15 lg 3[2].
[31] PGS, § 15 lg 3 p 2.

„Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ ning lähtudes käesoleva õiendi punktides 1.2 ja 1.3 ning nende alapunktides kirjeldatust. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

1.5.2. Tagada õpe kooskõlas riiklike õppekavade alusel koostatud õppekavast lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 17 lõikest 1 ja § 15 lõikest 3[1].

2. Õppekavast lähtuv õppekorraldus

2.1. Päevakava ja tunniplaani vastavus nõuetele

2.1.1. PGSi[32] kohaselt kehtestab direktor päevakava, mis peab kajastama õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas, ringides ja stuudiotes korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust. PRÕK[33] sätestab, et õppe ja kasvatuse korralduse aeg ja viisid määratakse kooli õppekavas, kooli päevakavas ja tunniplaanis, lähtudes PGSis sätestatud ja käesolevas määruses kehtestatud nõuetest. Määruse[34] kohaselt peab õpilastel söömiseks olema aega vähemalt 20 minutit.

Kooli päevakava on direktor kehtestanud[35]. Käskkirja lisas on päevakava, kus on kajastatud õppetundide, ringitundide ja pikapäevarühma toimumise ajad. Söögivahetundide pikkused on vähemalt 25 minutit, õppetunni pikkus on 45 minutit. Pikapäevarühm on avatud ainult 1. klassi õpilastele.
Vestlusel ütlesid nii lapsevanemad kui ka õpilased, et 45-minutiline õppetund on sobiv ja pikemaid tunde ei soovita.

2.1.2. PGSis[36] on sätestatud põhikooli õpilaste suurim lubatud nädala õppekoormus. Seaduse[37] kohaselt määratakse õpilase nädala õppekoormus õppeaineti kooli õppekavaga. PRÕKi[38] kohaselt peab kooli tunnijaotusplaan vastama PRÕKis toodud kohustuslike õppeainete nädalatundide arvule. PGS[39] sätestab, et põhiharidust omandavatele õpilastele, kelle emakeel ei ole õppekeel või kes koduses suhtluses räägivad õppekeelest erinevat keelt, mis on vähemalt ühe seadusliku esindaja emakeel, korraldab kool keele- ja kultuuriõpet, kui seda soovivad vähemalt kümme sama emakeele või koduse suhtluskeelega õpilast. Keele- ja kultuuriõppe läbiviimiseks on koolil õigus vaba tunnimahu puudumisel õpilase suurimat lubatud nädala õppekoormust suurendada ühe tunni võrra.

1.a klassi tunniplaanis on 21 õppetundi, lisatud on üks tund keele ja kultuuriõpet, seega on õpilaste suurem õppekoormus lubatu piirides.
1.–4. klassides on pikk vahetund pärast kolmandat õppetundi, sellesse mahub nii söögivahetund kui ka õuevahetund ning pikale vahetunnile järgnevad õppetunnid.

9. klassides on tunniplaanis mitmeid fakultatiivseid ainetunde, nt bioloogia, eesti keel, inglise keel, matemaatika, ühiskonnaõpetus. Juhtkonna sõnul on tegemist vabatahtlike tundidega, milles keskendutakse eksamiteks ettevalmistumisele ja kool nimetab neid fakultatiivseteks tundideks. Õpilaste ja vanemate sõnul on tunnid vabatahtlikud ja midagi ei juhtu, kui ei osaleta. Vanemad on andnud fakultatiivsetes tundides osalemise kohta kirjaliku nõusoleku.

---

[32] PGS, § 25 lg 6.
[33] PRÕK, § 15 lg 1.
[34] Vabariigi Valitsuse 07.07.2025. a määrus nr 52 „Nõuded statsionaarse õppega üldhariduskooli õppekeskkonnale, terviseriskide ohjamisele ja riskitegurite vähendamisele õppekeskkonnas ning õppe ja kasvatuse korraldamisele“, § 15.
[35] Direktori 27.03.2026 käskkiri 2-1/2026/26.
[36] PGS, § 25 lg 2.
[37] PGS, § 25 lg 1.
[38] PRÕK, § 15 lg 3.
[39] PGS, § 21 lg 2.

Toimetulekuõppe klassis on nädalas 20 õppetundi, aga PLRÕKi[40] kohaselt peaks olema 25. Tunniplaanis ei kajastu üks vene keele, matemaatika, elu- ja toimetuleku, kehalise kasvatuse ning kunsti ja käelise tegevuse tund. Koolivälise nõustamismeeskonna (edaspidi *KVNM*) otsusega ei ole õpilase koormust vähendatud, seega tuleb koolil tagada õpilase juhendamine ettenähtud mahus.
Kooli juhtkonna sõnul vähendati õppemahtu individuaalse õppekavaga, et õppekava oleks õpilasele jõukohane.

Järelevalves selgus, et toimetulekuõppe õpilasele ei toimu õppetunde ettenähtud mahus.

2.2. Õpilaste arvud klassides

PGS[41] sätestab põhikooli õpilaste arvud klassis ja õpperühmas. Klassi täitumuse ülemine piirnorm põhikoolis on 24 õpilast[42]. Kui õpe on korraldatud õpperühmadena, kohaldatakse ka õpperühmadele klassi täitumuse ülemist piirnormi. Kooli pidaja võib[43] erandjuhul direktori ettepanekul[44] ja hoolekogu nõusolekul[45] suurendada õpilaste arvu üle piirnormi üheks õppeaastaks konkreetses klassis juhul, kui kõik tervisekaitse- ja ohutusnõuded on täidetud.

Järelevalve ajal[46] õppis koolis kokku 486 õpilast, neist I kooliastmes 93, II kooliastmes 178, III kooliastmes 215.
Kooli 1.a klassis õppis 25 õpilast. Hoolekogu[47] on teinud ettepaneku suurendada 2025/2026. õppeaastal 1.a klassi õpilaste arvu. Pidaja[48] on suurendanud õpilaste arvu 2025/2026. õppeaastal 1.a klassis 26 õpilaseni.

2.3. Klassipäevikute nõuetekohane täitmine

2.3.1. Klassipäevik on koolidokument, milles peetakse arvestust õppetegevuse ning õpilaste õpitulemuste kohta[49]. Klassipäevikusse märgitakse õppeainete loend, tundide arv õppeaastas, õpilaste nimed, tundide toimumise aeg ja arv ning sisu õppeaineti ning õpilaste hinded[50]. Klassipäevikute nõuetekohase täitmise peavad kindlustama kooli direktor ja õppealajuhataja[51].

Koolis on esimest õppeaastat kasutusel e-päevikuna Stuudium, eelnevalt kasutati e-Kooli. E-päevikus kajastuvad andmed õpilaste kohta ja tundide sissekanded. Järelevalves tutvuti klassipäevikutega. Käesoleva õppeaasta päevikud on üldjuhul korrektselt täidetud. Tunni sisu peegeldab tunnis toimunut ja tunnis toimunu kirjeldus on arusaadav ka neile õpilastele, kes tunnist puudusid.
Päevikusse on märgitud üksikud ainetunnid, mis on jäänud kontserdi või aktuse tõttu toimumata. Juhime tähelepanu, et klassipäevikusse kantakse ainult toimunud tunnid, tunni toimumise päeval ning ärajäänud õppetunde klassipäevikusse ei kanta.

9.01.2026 toimus koolis LAK-õppepäev. Õpilastele iseseisvaks tööks antud ülesanded peavad olema põhjalikut selgitatud ja päevikusse kantud. Õpilased ja vanemad ütlesid, et e-õppepäevi

[40] PRLÕK, lisa 2 p 3.11.
[41] PGS, § 26.
[42] PGS, § 26 lg 1.
[43] PGS, § 26 lg 3; PGS, § 71 lg 2 p 7; PGS, § 73 lg 1^1 p 4.
[44] PGS, § 71 lg 2 p 7.
[45] PGS, § 73 lg 1^1 p 4.
[46] EHIS, 06.04.2026.
[47] Hoolekogu 29.08.2025 koosoleku protokoll nr 1-4/2025/4-1.
[48] Sillamäe Linnavalitsuse 09.11.2025 korraldus nr 592.
[49] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 11 lg 1.
[50] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 11 lg 2.
[51] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 11 lg 3.

või iseõppepäevi toimub harva, sel õppeaastal on olnud ainult üks. Vestlusel rääkisid III kooliastme õpilased, et neile meeldis kodus iseseisev õppimine, aga nooremad õpilased väitsid, et koolis on meeldiv käia ja nemad oleksid meeleldi koolis olnud.

Eelmise õppeaasta päevikud olid E-Kooli keskkonnas, kus nad olid arhiveeritud ning neist sai küll ülevaate toimunud tundidest, kuid kokkuvõtet, mis sisaldanuks ülevaadet kui palju tunde oli toimunud trimestris või õppeaastas kokku, ei esitatud. Tundide sissekanded olid võrreldes käesoleva õppeaastaga üldisemad ja tihti sisaldasid ainult teemat.

Õppealajuhatajad ütlesid, et kontrollivad päevikute täitmist ning täidavad kõikidele õpetajatele nähtavat *Google Drive`i* tabelit, kuhu kannavad, milliseid puudusi nad märkasid päevikute täitmisel ning teavitavad ka õpetajat, kelle täidetud päevikud vajavad täiendamist. Õpetajad kinnitasid vestlusel, et õppealajuhatajad teavitavad neid päevikute täitmisel esinenud puudustest.

2.3.2. PGSi[52] kohaselt on hindamise eesmärk toetada õpilase arengut; anda tagasisidet õppeedukuse kohta; innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima; suunata enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul; suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel; anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks. PGSis[53] on sätestatud, et õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi hinnatakse viiepallisüsteemis, kus hinne „5“ on „väga hea“, „4“ – „hea“, „3“ – „rahuldav“, „2“ – „puudulik“ ja „1“ – „nõrk“.

PGS[54] lubab põhikooli I ja II kooliastmel õpilase hindamisel kasutada kirjeldavat sõnalist hinnangut, millel puudub numbriline ekvivalent. Kirjeldavate sõnaliste hinnangute kasutamine koolis tuleb sätestada kooli õppekavas. Õpilase koolist lahkumisel või hiljemalt II kooliastme lõpul tuleb jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmisse klassi üleviimisel, teisendada viiepallisüsteemi.

Kooli õppekava[55] sätestab, et õpilaste õpitulemusi hinnatakse numbriliselt, mitteeristavalt (A, MA) või sõnaliste kirjalike hinnangutega (I kooliastmes 1. klass). Koolis kasutatakse hindamisel viiepallisüsteemi.

Kooli õppekavas[56] on sätestatud, et 1. klassis kasutatakse õpilase hindamisel kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid, millel puudub numbriline ekvivalent. Sõnaline hinnang toetub ainekavades iga õpitulemuse kohta koostatud õpitulemuse hindamise kriteeriumitele, mis on väljendatud erinevatel tasanditel.
Mitteeristaval hindamisel[57] annab õpetaja õpilastele õppimist toetavat tagasisidet selle kohta, kuivõrd on õpilane omandanud talle seatud eesmärgid, tulemusega “arvestatud” hinnatakse õpilast, kes saavutab seatud eesmärgid. Mitteeristavalt hinnatakse keele- ja kultuuriõpet.
Toimetulekuõppel õpilaste hindamisel[58] hinnatakse õpilase arengut hinnangutega „tuleb toime“ (TT), „tuleb toime abiga“ (TA) ja „ei tule toime“ (ET).

Lapsevanemad ja õpilased ütlesid vestlustel, et koolis on hindamine viiepallisüsteemis ja see on kõikidele sobiv. Õpilastel ja vanematel on teada, mida, millal ja kuidas hinnatakse, samuti teatakse, kuidas hinnet parandada saab. Koolis on võimalik ka positiivset hinnet parandada.

[52] PGS, § 29 lg 1 p-d 1-6.
[53] PGS, § 29 lg 2.
[54] PGS, § 29 lg 3.
[55] Õppekava üldosa, p 9.5.
[56] Õppekava üldosa, p 9.6.
[57] Õppekava üldosa, p 9.6.
[58] Õppekava üldosa, p 9.6.1.

2.3.3. PGS[59] sätestab, et õpilasel on õigus ja kohustus täita õpiülesandeid ja osaleda temale kooli päevakavas või individuaalses õppekavas ettenähtud õppes, vastutades oma pädevuste arendamise, õpitee kujundamise ja õpitulemuste saavutamise eest.

Päevikute kontrollimisel ilmnes, et koolis on õpilasi, kes ei osale õppetöös. On õpilasi, kes ei täida õppimiskohustust. 02.04.2026 seisuga oli õpilasi, kes olid põhjuseta puudunud üle 600 tunni viis, kellest kaks olid puudunud üle 700 tunni.

Juhtkonna sõnul jälgivad sotsiaalpedagoogid puudumisi ja õppimiskohustuse täitmist. Puudumiste vähendamiseks tehakse koostööd linna sotsiaalosakonnaga.

PGSi[60] kohaselt on õpilase puhul, kes on rohkem kui kahe nädala jooksul puudunud õppest korduvalt põhjuseta ja kellel on võlgnevusi õppetöös ning kelle puhul on õpetaja või tugispetsialist esitanud kirjalikke või suulisi tähelepanekuid toe vajaduse kohta, koolil kohustus hinnata osutatud toe piisavust, lisatoe vajadust ja toe pakkumiseks kohaliku omavalitsuse kaasamise vajadust; individuaalse õppekava koostamise vajadust, et vältida õpilünkade teket ja suurenemist; individuaalse õppekava muutmise vajadust, kui õpe toimub individuaalse õppekava alusel; individuaalse karjääriinfo vahendamise ja karjäärinõustamise vajadust; edasise õppe ja arengu eesmärkide kavandamiseks vestluse pidamise vajadust.

PGS[61] sätestab, et kui kooli rakendatud meetmed ei avalda mõju või neid ei ole võimalik rakendada põhjusel, et kool ei saa viie õppepäeva jooksul õpilase või seadusliku esindajaga kontakti, pöördub kool järgmiste meetmete rakendamiseks valla- või linnavalitsuse poole. Valla- või linnavalitsuse meetmete rakendamisel osaleb kool lapse abistamises oma ülesannete piires.

Eesti Vabariigi haridusseadus (edaspidi *HaS*) sätestab, et õppimiskohustusliku lapse elukohajärgne vald või linn peab toetama vajaduse korral õppimiskohustuslikku last, seaduslikku esindajat ja kooli, luues tingimused õppimiskohustuse täitmiseks, sealhulgas 1) selgitama välja õppimiskohustuse täitmata jätmise põhjused ja õppimiskohustuse täitmist toetavad meetmed ning korraldama meetmete rakendamist; 2) korraldama koolitusi ja nõustamist õppimiskohustust mitte täitvate laste seaduslikele esindajatele, et toetada neid õppimistingimuste loomisel; 3) kehtestama õppimiskohustuse täitmise tagamiseks korra, milles määrab ametikoha või struktuuriüksuse, mille ülesandeks on rakendada käesoleva lõike punktis 1 nimetatud meetmeid, ja meetmetega seotud tegevuste korralduse[62].

2.4. Õpetajate koostöö

PGSi[63] kohaselt planeerib õpetaja oma tööd koostöös teiste õpetajatega.

Kooli õppekavas[64] sätestatakse, et õpetajate koostöö eesmärgiks on õppekavas kirjeldatud taotletavate õpitulemusteni/pädevusteni jõudmine õppe- ja kasvatustegevuse kaudu, lähtudes õpiväljunditest, etteantud ajast, õppekavas kirjeldatud õppesisust ja õpitegevusest.

Õpetajad kuuluvad ainevaldkonniti ainesektsioonidesse. Ainesektsiooni tööd koordineerib ainesektsiooni esimees.

Ainesektsiooni eesmärk[65] on õppetöö, metoodiliste ja kasvatuslike tegevuste ning arendustöö teostamine ja koordineerimine oma valdkonnas.

Õpetajad teevad koostööd õppenõukogus, koostöötunnis ja töökoosolekutel ning jagavad kogemusi kolleegidega (projektipäevad ja nende kavandamine; teemapäevad/nädalad ja nende kavandamine; ainesektsioonide koosolekud).

Vestlusel ütlesid õpetajad, et igal teisipäeval kell 15–16 on koostööaeg, kui kõik õpetajad on

[59] PGS, § 35 lg 1.
[60] PGS, § 36 lg 3.
[61] PGS, § 36 lg 4.
[62] HaS, § 10^3 lg 3.
[63] PGS, § 25 lg 5.
[64] Õppekava üldosa, p 13.
[65] Õppekava üldosa, p 13.

koos, juhtkond annab ülevaate toimuvast ja toimuvad erinevad arutelud. Õpetajad kinnitasid ka ainesektsioonide toimumist ning tõid koostööna välja ka ühiselt läbiviidud õppetunnid (kaks õpetajat teevad koos tundi).

Kooli õppekava[66] kohaselt toimub õpetaja töö planeerimine kooli õppekava alusel, lähtudes PRÕKis sätestatud üldistest põhimõtetest õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisele ja korraldamisele ning õpetaja koostab individuaalse töökava iga klassi ja iga aine kohta õppeaasta alguses.
Õpetajad koostavad töökavad ja salvestavad need Stuudiumi keskkonda. Vaadeldud töökavad olid nõuetekohaselt vormistatud.

2.5. Vanema soovil koduõppe korraldus

Vanema soovil on koduõppel üks õpilane. Õpilase koduõppele lubamine otsustati õppenõukogus[67]. Õppenõukogu protokollis ei ole kajastatud koduõppe lubamise kaalutlusi. Määrus[68] sätestab, et kui kooli hinnangul on selline õppevorm õpilase parimates huvides ja on eeldused, et õpilase enesekohaste oskuste ja sotsiaalse pädevuse areng on toetatud, võib vanem õpilast koduõppes õpetada. Põhjust, miks õpilane koduõppele jäetakse ei olnud vanema esitatud taotluses. Määruse[69] kohaselt korraldab ja finantseerib koduõpet vanema taotlusel vanem, kes vastutab ka õpitulemuste saavutamise eest. Määruses[70] sätestatakse, et lapsevanem peab esitama põhjendatud taotluse. Koolile esitatud taotluses põhjendusi toodud ei ole.
Koolis on praktika vormistada iga õppenõukogu koosolekul vastuvõetud otsus eraldi otsusena. Õppenõukogu määrus[71] ei sätesta, et vastuvõetud otsused peaksid olema vormistatud eraldi otsustena. Protokollis peavad olema kajastatud otsuste faktilised ja õiguslikud alused[72]. Protokollis[73] faktilisi aluseid ei olnud. Õppenõukogus vastu võetud otsused ei ole allkirjastatud koosoleku protokolliga samas digikonteineris. Koolis kasutatavas dokumendiregistris Delta on otsused protokolliga seotud.
Koduõppe korraldamise määrus[74] muutus septembris 2025 ning järelevalves selgus, et koolile ei olnud teada, et vanema soovil koduõppel oleva õpilase hindamine peab toimuma igakuiselt. Juhime tähelepanu, et määruse muudatuse jõustumisest pidi kool korraldama õpilase hindamist igakuiselt, kuid ei ole seda teinud. Juhtkonna sõnul on õpilast hinnatud trimestri lõpus.

2.6. Õpilaste arv eriklassis

PGS[75] sätestab põhikooli õpilaste arvu klassis ja õpperühmas. Seaduse[76] kohaselt õpilaste arvu õpiabirühmas, tasemerühmas ja eriklassis määrab direktor, arvestades õpilaste hariduslike erivajaduste iseloomu, kooli teenindava eripedagoogi ja haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija või koolivälise nõustamismeeskonna või mõlema soovitusi. Eriklassis viiakse tõhustatud tuge saavate õpilaste õppetööd läbi kuni 12 õpilasega ja erituge saavate õpilaste puhul kuni kuue õpilasega. Kooli pidaja võib põhjendatud juhul direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul suurendada konkreetses eriklassis õpilaste arvu üheks õppeaastaks.

Koolis on direktori käskkirjaga[77] määratud õpilaste arvud eriklassides, käskkirja kohaselt on 1.–7. klassis kuni 6 õpilast ning 8. ja 9. klassis kuni 12 õpilast.

---

[66] Õppekava üldosa, p 13.
[67] Õppenõukogu 29.08.2025 koosoleku protokoll nr 1-3/2025/29-1.
[68] Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 5 lg 1.
[69] Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 6 lg 1.
[70] Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 5 lg 2.
[71] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 5 lg 8.
[72] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 5 p 8 p 7.
[73] Õppenõukogu 29.08.2025 koosoleku protokoll nr 1-3/2025/29-1.
[74] Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 7 lg 2.
[75] PGS, § 26.
[76] PGS, § 26 lg 5.
[77] Direktori 06.02.2026 käskkiri nr 2-1/2026/10.

Direktori käskkirjaga[78] on eriklassidesse määratud 56 õpilast, kes õpivad kümnes eriklassis. Õpilaste eriklassidesse määramisel on direktor arvestanud lubatud õpilaste arvuga.

2.7. Õpilase arenguvestlused

PGSi[79] kohaselt peab õpilase arengu toetamiseks viima temaga koolis vähemalt üks kord õppeaastas läbi arenguvestluse, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. PGS[80] sätestab, et arenguvestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul seaduslik esindaja. Kui kool ei ole saanud õppimiskohustusliku õpilase seadusliku esindajaga arenguvestluse aja kokkuleppimiseks kontakti või seaduslik esindaja ei ole teist korda ilmunud arenguvestlusele kokkulepitud ajal, teavitab kool sellest õpilase elukohajärgset valla- või linnavalitsust, kes vajaduse korral rakendab meetmeid lapse õiguste kaitsmiseks. Vajaduse korral ja teovõimelise õpilase nõusolekul kaasatakse arenguvestlusesse ka tema seaduslik esindaja. Arenguvestluse korraldamise tingimused ja korra peab kehtestama kooli direktor[81], esitades need enne kehtestamist arvamuse andmiseks õppenõukogule[82] ning hoolekogule[83].

Arenguvestluste korra on direktor kehtestanud[84]. Kord on esitatud enne kehtestamist õppenõukogule[85] ja hoolekogule[86]. Õppenõukogus ja hoolekogus toimunud sisulised arutelud ei ole protokollitud ning hoolekogu ja õppenõukogu ei ole teinud ettepanekuid. Juhime tähelepanu, et koosoleku protokollis tuleb kajastada koosolekul toimunud arutelud.

Arenguvestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul seaduslik esindaja. Õpilased ja lapsevanemad kinnitasid vestlustel, et arenguvestlusel osalevad klassijuhataja, õpilane ja vanemad.

Õpetajad ütlesid, et on sotsiaalpedagoogile esitanud nimekirja vanematest, kes ei ole vaatamata korduvatele kutsumistele leidnud aega arenguvestlusel osaleda. Õpetajale ei olnud teada, kuidas kool edasi toimetas, kuid vanem kooli ei tulnud ja arenguvestlus jäi toimumata. Juhime tähelepanu, et kui kool ei ole saanud õppimiskohustusliku õpilase seadusliku esindajaga arenguvestluse aja kokkuleppimiseks kontakti või seaduslik esindaja ei ole teist korda kokkulepitud ajal arenguvestlusele ilmunud, peab kool teavitama sellest õpilase elukohajärgset valla- või linnavalitsust, kes vajaduse korral rakendab meetmeid lapse õiguste kaitsmiseks, see tähendab, et õpilase arenguvestlusel osalemiseks määratakse õpilase õigusi esindav isik, nt lasteheaoluspetsialist, lastekaitsespetsialist, kooli sotsiaalpedagoog. Arenguvestlused tuleb läbi viia kõikide õpilastega.
Vestlusel ütlesid 9. klassi õpilased, et nendega viidi arenguvestlus läbi sügisel, teistel õpilastel on arenguvestlus hiljuti toimunud või alles toimumas.

Arenguvestluste korra[87] kohaselt koostab klassijuhataja arenguvestlusel räägitust protokolli, mida säilitatakse Stuudiumis ning osalenutele tagatakse sellele ligipääs. Protokoll säilitatakse Stuudiumis õpilase koolist lahkumiseni või klassijuhataja vahetumiseni ning eelmise arenguvestluse kokkuvõttes kajastatut käsitletakse järgmisel arenguvestlusel.

[78] Direktori 09.02.2026 käskkiri nr 2-1/2026/12.
[79] PGS, § 37 lg 5.
[80] PGS, § 37 lg 6.
[81] PGS, § 37 lg 7; PGS, § 71 lg 2 p 9.
[82] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 8.
[83] PGS, § 73 lg 1^1 p 11.
[84] Direktori 26.02.2026 käskkiri nr 2-1/2026/22.
[85] Õppenõukogu 25.02.2026 koosoleku protokoll nr 1-3/2026/3-1.
[86] Hoolekogu 26.02.2026 koosoleku protokoll nr 1-4/2026/2-1.
[87] Direktori 26.02.2026 käskkirja nr 2-1/2026/22 lisa 1, p 4.11.

Arenguvestluste kord[88] sätestab, et õpilase puhul, kes on rohkem kui kahe nädala jooksul puudunud õppest korduvalt põhjuseta ja kellel on võlgnevusi õppetöös ning kelle puhul on õpetaja või tugispetsialist esitanud kirjalikke või suulisi tähelepanekuid toe vajaduse kohta, on koolil kohustus korraldada õpilasega arenguvestluse ühe kuu jooksul hindamise tulemuse tuvastamisest arvates. Lisas[89]on märgitud, et sel juhul osaleb arenguvestlusel vähemalt üks kooli tugispetsialist.
Juhtkond kinnitas vestlusel, et puudujate ja õppetöö võlgnikega peetakse arenguvestlusi, aga neid kokkuvõtteid ei salvestata Stuudiumisse, vaid neid säilitab sotsiaalpedagoog. Juhtkonna sõnul on täiendava arenguvestluse korraldamise eesmärk selgitada välja õpiraskuste või puudumiste põhjused ning leida sobivad tugimeetmed koostöös tugispetsialistidega.
Juhime tähelepanu, et arenguvestluse protokollid tuleb säilitada vastavalt korras kehtestatule või muuta korda nii, et see toetaks tavapraktikat.

Vastavalt arenguvestluse korrale[90] peab klassijuhataja õppeaasta lõpuks koostama Google vormi kaudu kokkuvõtted, milles kajastub klassi õpilaste koguarv; arenguvestlusele kutsumata jäänud õpilaste arv; arenguvestlusele kutsutud õpilaste arv; registreeritud õpilaste arv; pooleliolevate vestluste arv; lõpetatud vestluste arv.
Eelmisel õppeaastal tehti kokkuvõtted E-Kooli kaudu, aga kool läks üle Stuudiumi keskkonnale ning enne koolide liitmist koostasid klassijuhatajad kokkuvõtted paberkandjal.
Juhtkond näitas eelnevatel aastatel paberkandjal peetud arenguvestluste toimumise kokkuvõtteid.
Juhtkond ütles, et arenguvestlus jäi 2024/2025. õppeaastal läbi viimata umbes 1% õpilastega.

2.8. Hoolekogu protokollid

Seaduse[91] kohaselt on hoolekogu alaliselt tegutsev organ, kelle ülesanne on kooli õpilaste, õpetajate, kooli pidaja, õpilaste seaduslike esindajate, vilistlaste ja kooli toetavate organisatsioonide ühistegevus õppe ja kasvatuse suunamisel, planeerimisel ja jälgimisel ning õppeks ja kasvatuseks paremate tingimuste loomine. Hoolekogu moodustatakse ja selle töökord kehtestatakse kooli pidaja kehtestatud korras. Kooli pidaja on kinnitanud[92] hoolekogu moodustamise korra ja töökorra. Määruses[93] on sätestatud, et hoolekogu koosolekul arutatud teemade ning vastuvõetud otsuste kohta koostatakse protokoll, mille allkirjastavad koosoleku juhataja ja protokollija. Koosoleku protokolli[94] märgitakse koosolekul sõnavõtnud isikute nimed ja sõnavõtu lühike sisu.
Protokollides[95] ei ole sõnavõtte ja arutelusid kajastatud, seetõttu jääb arusaamatuks, kuidas otsusteni on jõutud. Protokollidele ei ole lisatud koosolekul tehtud ülevaateid, kokkuvõtteid, arutelul olnud dokumentide eelnõusid ning seetõttu ei ole teada, milline dokumendi versioon on arvamuse avaldamiseks esitatud.
Soovitame koosolekul tehtud ülevaated, kokkuvõtted, arutlusel olnud dokumentide eelnõud lisada koosoleku protokolliga samasse digikonteinerisse ja seejärel allkirjastada ühtse paketina.

Määruse[96] kohaselt on hoolekogu koosolek otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa kaks kolmandikku hoolekogu liikmetest. Hoolekogu on üheksaliikmeline.

---

[88] Direktori 26.02.2026 käskkirja nr 2-1/2026/22 lisa 1, p 1.2.
[89] Direktori 26.02.2026 käskkirja nr 2-1/2026/22 lisa 1, p 1.3.
[90] Direktori 26.02.2026 käskkirja nr 2-1/2026/22 lisa 1, p 5.3.
[91] PGS, § 73 lg 1.
[92] Sillamäe Linnavolikogu 26.09.2019. a määrus nr 45.
[93] Sillamäe Linnavolikogu 26.09.2019. a määrus nr 45, § 11 lg 1.
[94] Sillamäe Linnavolikogu 26.09.2019. a määrus nr 45, § 11 lg 1 p 7.
[95] Hoolekogu 27.08.2024 koosoleku protokoll nr 1-4/2024/2-1, hoolekogu 09.12.2024 koosoleku protokoll nr 1-4/2024/4-1, hoolekogu 05.03.2024 koosoleku protokoll nr 1-4/2024/1-1, hoolekogu 07.04.2025 koosoleku protokoll nr 1-4/2025/2-1, hoolekogu 27.05.2025 koosoleku protokoll nr 1-4/2025/3-1.
[96] Sillamäe Linnavolikogu 26.09.2019. a määrus nr 45, § 9 lg 5.

Protokollide[97] kohaselt osales koosolekul viis liiget ja puudus neli, seega ei olnud kvoorumit koos ning vastu võetud otsused on õigustühised.

Määrus[98] sätestab, et side- või infotehnoloogia vahendite kaudu toimunud koosoleku protokollis tuuakse välja hoolekogu liikmete antud vastuse aeg ja sisu. Protokollis[99] hoolekogu liikmete vastuste aeg ja sisu ei kajastu.
Järelevalves selgus, et hoolekogu ei koosta protokolle pidaja kehtestatud[100] nõudeid järgides. Juhime tähelepanu, et pidaja kehtestatud korrast puudub haldusmenetluse seadusest[101] tulenev nõue otsuse põhjenduses märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus.

2.9. Ettepanekud direktorile

2.9.1. Kajastada protokollides õppenõukogu otsuste aluseks olevad faktilised alused.
2.9.2. Tagada koostöös kohaliku omavalitsusega meetmete rakendamine õppimiskohustuse mittetäitjate kooli naasemiseks.

2.10. Ettepanek pidajale

Kajastada hoolekogu protokollides sõnavõtud ning lisada koosolekul esitatud ülevaated ja arutlusel olnud dokumentide eelnõud.

2.11. Ettekirjutused pidajale

2.11.1. Tagada toimetulekuõppe klassi õppetundide arv nädalas vastavalt Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ lisa 2 punktis 3.11 väljatoodud tunnijaotusplaanile, arvestades käesoleva õiendi punktis 2.1.2. toodud selgitusi. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2026.
2.11.2. Tagada vanema soovil koduõppel oleva õpilase hindamine lähtudes haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määruse nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“ § 7 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2026.
2.11.3. Tagada arenguvestluste läbiviimine kõikide õpilastega kooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõigetega 5 ja 6, mille kohaselt peavad osalema arenguvestlusel õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul seaduslik esindaja. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

3. Kooli õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus nõuetele

3.1. Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust PGSis[102] sätestatud nõuetele ja võrreldi EHISesse[103] kantud andmete vastavust kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

Järelevalve ajal töötas koolis 58 õppe- ja kasvatusala töötajat, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded. 35 õpetaja, direktori, õppealajuhatajate, ühe psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi kvalifikatsioon vastas nõuetele. Kvalifikatsioon ei vastanud nõuetele 16 õpetajal, ühel psühholoogil ning eripedagoogil. Viiel õpetajal on võimalik saavutada kvalifikatsioonile vastavus õpetajakutse omandamisega. Neli õpetajat ja eripedagoog ei oma eesti keeles B2-keeletaset ning seetõttu nad koolis õpetajana ja eripedagoogina töötada ei saa. Keeleamet on teinud neile ettekirjutuse sooritada ametikohal nõutav B2-taseme eksam tähtajaga 01.05.2026.

---

[97] Hoolekogu 27.08.2024 koosoleku protokoll nr 1-4/2024/2-1, hoolekogu 09.12.2024 koosoleku protokoll nr 1-4/2024/4-1.
[98] Sillamäe Linnavolikogu 26.09.2019. a määrus nr 45, § 13 lg 4.
[99] Hoolekogu 12.–16.02.2025 koosoleku protokoll nr 1-4/2025/1-1.
[100] Sillamäe Linnavolikogu 26.09.2019. a määrus nr 45, § 11 lg 1 ja § 13 lg 4.
[101] Haldusmenetluse seadus, § 56 lg 1.
[102] PGS, § 74[1], § 99.
[103] EHIS, 06.04.2026.

Lisaks on Keeleamet teinud neljale abiõpetajale, kolmele ringijuhile ja huvijuhile ettekirjutuse sooritada ametikohal nõutav B2-taseme eksam tähtajaga 01.05.2026.
Juhtkonna sõnul otsitakse pidevalt õpetajaid ja tugispetsialiste, kuid sobivaid kandidaate ei ole. Kool lõpetaks koheselt õpetajatega, kelle keeleoskus nõuetele ei vasta, lepingud, kui ametikohale leitakse kvalifikatsioonile vastav kandidaat. Juhtkond kinnitas, et nõutava keeleoskuseta õpetajad annavad tunde vene keeles, sama kinnitasid EHISe kanded.

3.2. PGSi[104] kohaselt õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmiseks peab direktor korraldama avaliku konkursi. Konkursi läbiviimise korra peab kehtestama kooli hoolekogu[105] direktori ettepanekul.

Kooli hoolekogu[106] on kehtestanud õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmise läbiviimise korra.
Konkursi korras ei ole sätestatud, et konkursi läbiviimiseks moodustatakse konkursikomisjon. Konkursi korras öeldakse, et konkursi kuulutab välja direktor[107], esmase valiku teeb direktor ning direktoril on õigus vastavalt vajadusele kasutada hindamiseks eksperte[108]. Teise vooru pääsenud kandidaadid kutsutakse vestlusele ning vestlusel kandidaadiga võib osaleda lisaks direktorile ka teisi, direktori kutsutud isikuid[109].
Konkursi korras ei sätestata konkursi läbiviimise dokumenteerimist, v.a kandidaatide esitatud dokumentide registreerimine[110].
Juhime tähelepanu, et konkursi korraldus ja läbiviimine peab olema kooskõlas demokraatia põhimõtetega. Konkursikomisjoni võib kuuluda lisaks direktorile hoolekogu ja/või õpetajate esindaja ja/või pidaja esindaja. Õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtade täitmiseks peab korraldama avaliku konkursi ja ametikohtade täitmine ei peaks olema vaid direktori otsustada.

3.3. Kui õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, võib direktor PGSi[111] kohaselt sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus ning kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine, ning kelle eesti keele oskus vastab keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele. PGS[112] sätestab täiendavalt, et nimetatud paragrahvi lõikes 7 sätestatud juhul võib direktor ühe korra sõlmida tähtajalise töölepingu kuni kolmeks aastaks isikuga, kes läbib kõrghariduse tasemel õpetajakoolitust[113] või omab või omandab magistrikraadi või sellele vastavat kvalifikatsiooni[114]. Keeleseaduse[115] kohaselt nõutakse vähemalt B2-tasemel eesti keele oskust õpetajatelt ja abiõpetajatelt, kes töötavad üldhariduskoolis või üldhariduskooli klassis, mille õppekeel on eesti keelest erinev keel.

Järelevalve ajal töötas koolis 16 kvalifikatsioonita õpetajat, kellest ühega oli sõlmitud tähtajatu tööleping ning ühega oli sõlmitud tööleping algusega 15.08.2024 kuni 19.06.2025, st lepingu kestus oli üle ühe aasta, mis ei ole kooskõlas PGSis[116] sätestatuga. Koolipsühholoogiga, kelle

[104] PGS, § 74 lg 6.
[105] PGS, § 73 lg 1^1 p 8.
[106] Hoolekogu 28.05.2021 koosoleku protokoll nr 1.1-6/4.
[107] Avaliku konkursi läbiviimise kord, p 2.1.1.
[108] Avaliku konkursi läbiviimise kord, p 3.1.
[109] Avaliku konkursi läbiviimise kord, p 3.2.
[110] Avaliku konkursi läbiviimise kord, p 2.3.4.
[111] PGS, § 74 lg 7.
[112] PGS, § 74 lg 7^1.
[113] PGS, § 74 lg 7^1 p 1.
[114] PGS, § 74 lg 7^1 p 2.
[115] Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 8 p 6.
[116] PGS, § 74 lg 7.

kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, oli sõlmitud tähtajaline tööleping. Juhime tähelepanu, et kvalifikatsioonita õpetajaga sai nii 2024. kui ka 2025. aastal sõlmida kuni üheaastase töölepingu ning tugispetsialistidega tähtajalise töölepingu sõlmimist õigusaktid ette ei näe.
Direktoril tuleb õpetajale selgitada olukorda ja muuta poolte kokkuleppel tähtajatu tööleping tähtajaliseks või lõpetada tööleping töölepingu seaduses sätestatud korras.
Juhime tähelepanu, et õigusaktid ei anna võimalust sõlmida tähtajalist töölepingut isikuga, kelle keeleoskus ei vasta nõuetele.

2025/2026. õppeaastal asus kooli tööle kümme uut õpetajat, kolm nendest on lahkunud. Koolis oli 2025. aasta andmetel 39aastaste ja nooremate õpetajate osakaal 15,4% ehk Eesti keskmisest (26,9%) ja Sillamäe linna keskmisest (26,3%) madalam.

3.4. Kooli pidajal on seadusest[117] tulenev kohustus tagada õppekava täitmiseks vajalike kvalifitseeritud õpetajate olemasolu. Põhikooli ja gümnaasiumi õpetaja kvalifikatsiooninõuded[118] on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon, õpetajakutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

PGS[119] sätestab, et koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv peab nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

Seaduses[120] märgitud õpetajate arvu piisavuse puhul on tegemist määratlemata õigusmõistega, mille sisustamine on õigusnormi rakendaja ehk Haridus- ja Teadusministeeriumi pädevuses. Õigusaktide[121] kohaselt peab kõigi õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon vastama kehtestatud nõuetele ning kvalifikatsiooninõuetele mittevastavus mõne õpetaja puhul on pigem ajutine erandolukord. Kooli pidajal tuleb teha kõik endast olenev, et leida kvalifikatsiooninõuetele vastavaid õpetajaid[122].

Koolis anti järelevalve ajal EHISe[123] andmetel ühes nädalas kokku 1004 õppetundi, millest 683 (68%) andsid kvalifikatsiooni omavad õpetajad ja 321 (32%) tundi õpetajad, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta.
I kooliastmes annavad 156 õppetunnist 110 (70,5%) kvalifikatsiooni omavad õpetajad ja 46 (29,5%) õpetajad, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta.
II kooliastmes annavad 376 õppetunnist 242 (64,4%) kvalifikatsiooni omavad õpetajad ja 134 (35,6%) õpetajad, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta.
III kooliastmes annavad 472 õppetunnist 331 (70,1%) kvalifikatsiooni omavad õpetajad ja 141 (29,9%) õpetajad, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta.

Arvestades, et kvalifikatsiooninõuetele vastavad õpetajad annavad nädalas 68% õppetundidest, ei ole seaduses[124] sätestatud nõue täidetud. Koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv ei ole nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

3.5. Tugispetsialistide teenuse tagamine

[117] PGS, § 7 lg 1.
[118] PGS, § 74[1] lg 4.
[119] PGS, § 74 lg 9.
[120] PGS, § 74 lg 9.
[121] PGS, § 7 lg 1 ja PGS, § 74[1] lg 4.
[122] Eesti Vabariigi haridusseadus (HaS), § 7 lg 1 p 5.
[123] EHIS, 14.04.2026.
[124] PGS, § 74 lg 9.

PGSi[125] kohaselt peab õpilasele koolis tagama vajadusel tasuta vähemalt eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenused. Tugiteenuste osutamisel tuleb lähtuda tugiteenuste kirjeldusest ja teenuste osutamise korrast[126].
Koolis töötas järelevalve ajal kaks psühholoogi (koormusega 1,0 ja 1,0), üks eripedagoog (koormusega 1,0), üks sotsiaalpedagoog (koormusega 1,0). Eripedagoog töötab lisaks õpetaja ametikohal.

PGS[127] sätestab, et logopeedi kvalifikatsiooninõuded on erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või logopeedi kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.
Logopeedi järelevalve ajal koolis ei töötanud. Logopeedi teenuse osutamiseks on sõlmitud Laste Hoolekande Asutusega Lootus teenuse osutamise leping[128]. Järelevalve ajal pakuti koolis teenust neljale õpilasele. KVNMi otsuste alusel peab kool teenust võimaldama 43 õpilasele. Teenuse osutaja kvalifikatsiooni tuvastada ei saanud, kuna koolis puudusid teenuse osutaja kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid.

PGSi[129] kohaselt on koolipsühholoogi kvalifikatsiooninõuded erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või koolipsühholoogi kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.
Ühel psühholoogil puudus erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või koolipsühholoogi kutse, see isik ei saa töötada psühholoogi ametikohal. KVNMi otsusega on vaja psühholoogi teenust 34 õpilasel, kooli otsusega 14 õpilasel.

PGS[130] sätestab, et eripedagoogi kvalifikatsiooninõuded on erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või eripedagoogi kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.
Koolis töötaval eripedagoogil puudus erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või eripedagoogi kutse ning eesti keele oskus B2-tasemel, see isik ei saa töötada ei eripedagoogi ega õpetaja ametikohal. Eripedagoogi teenust peab saama KVNMi otsuse alusel 53 õpilast ning kooli otsusel 22 õpilast.

PGSi[131] kohaselt on sotsiaalpedagoogi kvalifikatsiooninõuded erialane kõrgharidus või sotsiaalpedagoogi kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele. Sotsiaalpedagoogi teenus on määratud KVNMi poolt 24 õpilasele ja kooli poolt 30 õpilasele.

Direktor on käskkirjaga[132] määranud HEVKO, kelle ülesanne on korraldada koolisisest meeskonnatööd, mida on vaja õppe ja arengu toetamiseks ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist. Samuti on käskkirjaga[133] määratud õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmise eest vastutav isik.

Järelevalves tuvastati, et logopeedi teenust ei tagata nõutavas mahus ning eripedagoogi teenust ei osuta kvalifikatsiooniga eripedagoog, kui teenust osutab töötaja, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, ei saa lugeda teenust tagatuks.

---

[125] PGS, § 37 lg 2.
[126] Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse rakendamise kord“.
[127] PGS, § 74[1] lg 10.
[128] Leping 26.01.2026 nr 1-6/2026/1.
[129] PGS, § 74[1] lg 8.
[130] PGS, § 74[1] lg 7.
[131] PGS, § 74[1] lg 9.
[132] Direktori 05.02.2026 käskkiri nr 2-1/2026/7.
[133] Direktori 05.02.2026 käskkiri nr 2-1/2026/8.

3.6. Õpetajate toetamine ja võimalused enesearendamiseks

Õpetaja kutsestandardi kohaselt otsib õpetaja võimalusi enesearendamiseks, arvestades ka haridusasutuse arenguvajadusi. Järelevalves oli vaatluse all, kas eesti keele ja eesti keeles õpetavad õpetajad on osalenud tänapäevasest õpikäsitusest lähtuvatel metoodikakoolitustel, eesti keele ja eestikeelse õppe metoodikakoolitustel.

27 õpetajat on osalenud viimasel viiel aastal eesti keele, üheksa õpetajat LAK-õppe, kaheksa õpetajat erialase eesti keele kursustel. Lisaks on õpetajad osalenud Kiusamisvaba Kooli, VEPA ja Liikuma Kutsuva Kooli koolitustel.

Õpetaja põhiülesanne on toetada iga õpilase arengut ning aidata õpilasel kujundada huvi- ja võimetekohast õpiteed. Õpetaja ametialane kohustus on arendada oma kutseoskusi ja olla kursis haridusuuendustega.[134]

Kooli üldtööplaanis[135] koolitusi planeeritud ei ole, planeeritud on küll personali koolitusvajaduste kaardistamine ja koolituskava koostamine ja täiendamine, mille täitmise tähtaeg oli september 2025 ja jaanuar 2026. Juhtkond ütles, et koolituskava on koostatud, see täieneb vastavalt vajadusele, aga olulisemad koolitused on kokku lepitud ja õpetajatele teada antud. Koolituskava on kõikidele kättesaadav *Google Drive*`is. Õpetajad kinnitasid vestlusel, et on koolituskavaga kursis ja saavad teha ettepanekuid koolitusteks.

Koolis rakendatakse alustavatele ja kvalifikatsiooni omandavatele õpetajatele mentorlust, mis hõlmab regulaarset juhendamist, sh töökava koostamist ja kavandamist, tundide vaatlust ja tagasisidet. Kooli juhtkond viib läbi arenguvestlusi ja individuaalseid vestlusi, kus käsitletakse ka kvalifikatsiooni omandamise vajadust ja võimalusi.
Alustavate õpetajate toetamisel on tunnivaatlustel eriline roll: esimestel kuudel töötavad nad mentori juhendamisel ning tunnivaatlused toimuvad koos mentoriga.

Koolis rakendatakse ka koostööpõhiseid praktikaid, näiteks toimub avatud tundide nädal, mille eesmärk on jagada kogemusi, õppida üksteiselt ning tugevdada kooli koostöökultuuri. Selle raames saavad õpetajad külastada kolleegide tunde oma vabade tundide ajal. Alustavatele õpetajatele luuakse täiendavad võimalused tundide vaatlemiseks, nt tunnikoormust ajutiselt kohandades või asendusi korraldades.
Juhime tähelepanu, et õpetajaid juhendava mentori eesti keele oskus peab olema C1-tasemel, et teha koostööd õpetajatega, kelle emakeel on eesti keel. Mentori keeleoskus on B2-tasemel.

3.7. Ettepanekud direktorile

3.7.1. Sätestada konkursi korras konkursikomisjoni moodustamine ja konkursi läbiviimise demokraatlik korraldus.
3.7.2. Kajastada konkursi korras konkursi läbiviimise dokumenteerimine.

3.8. Ettekirjutused pidajale

3.8.1. Tagada kooli õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise korra kehtestamine vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 73 lõike 1^1 punktis 8 ja § 74 lõikes 6 sätestatule ning arvestades käesoleva õiendi punktis 3.2 toodud selgitusi. Täitmise tähtaeg: 01.07.2026.
3.8.2. Tagamaks koolis töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74^1 lõikes 4 esitatud nõuetele ja lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 7 lõikest 1 ning § 74 lõigetest 6 ja 7, tagada avalike

[134] PGS, § 75 lg 2.
[135] Õppenõukogu 29.08.2025 koosoleku protokoll nr 1-3/2025/29-1.

konkursside korraldamine nendele õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel puudub nõutav kvalifikatsioon. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

3.8.3. Tagamaks koolis töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli ja gümnaasiumiseaduse § 74[1] lõikes 4 ning Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määruse nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“ § 8 punktis 6 sätestatud nõuetele, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõike 3[1] punktist 1, tagada õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtade täitmine nõutud tasemel eesti keelt oskavate isikutega. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

3.8.4. Tagada kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate piisavus lähtuvalt nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikele 9. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

4. Eesti keele ja eestikeelse aineõppe korraldus

4.1. Eestikeelsele haridusele üleminek

PGS[136] sätestab, et kooli õppekeel on eesti keel ning PGSist[137] lähtudes võib hoolekogu ettepanekul ja valla- või linnavolikogu otsuse alusel muu keel olla õppekeeleks eesti keele asemel 2025/2026. õppeaastal põhikooli 3. ja 6.–9. klassis ning 2026/2027. õppeaastal põhikooli 7.–9. klassis.

Kooli põhimäärus[138] sätestab, et kooli õppekeel on eesti keel. Pidaja[139] otsustega on 2025/2026. õppeaastal lubatud kasutada vene keelt õppekeelena 3. ja 6.–9. klassis ning pidaja [140]otsusega on lubatud koolis 2026/2027. õppeaastal kasutada vene keelt õppekeelena 7.–9. klassis.

Koolis on koostatud arengukava[141] lisana eestikeelsele haridusele ülemineku tegevuskava. Tegevuskavas[142] on kirjeldatud 2024/2025., 2025/2026. ja 2026/2027. õppeaasta õppeprotsess, eestikeelsele haridusele üleminekuga seonduvad tegevused, töötavate õpetajate kaardistus ja prognoos ning tegevused, mis toetavad eestikeelsele õppele üleminekut, nt huviringide tegevus.

4.2. PGSi[143] kohaselt peab õppekeskkond toetama õpilase arengut ja koolis tuleb lähtuda õppe- ja kasvatustegevuse korraldamisel riiklikes õppekavades ning teistes õigusaktides õppekeskkonnale sätestatud nõuetest. Määruse[144] kohaselt peab õpilasel olema võimalus liikuda õppetunni jooksul õpiülesandeid täites või võimalus eraldi sirutuspausideks.

Kooliruumides on infostendid eesti keeles. Klassiruumides on nn „rääkivad seinad“-keelematerjalid eesti keele õppe toetamiseks. Kooli veebilehel on eestikeelne teave.
Õpilaste endi loodud eestikeelset materjali välja pandud ei ole.

Vestlustel selgitasid õpilased, õpetajad ja juhtkonna liikmed, et lisaks eesti keele tundidele ja eestikeelsetele ainetundidele kasutatakse eesti keelt ringides: kokandusringis, eesti keel ja kultuur ringis, kodutütarde ja noorkotkaste, loomemajanduse, liiklusõpetuse, tantsu- ja keraamikaringis, mudilaskooris. Väljaspool kooli on võimalus käia erinevates treeningutes ja muusikakoolis, kuid seal kasutatakse ainult vene keelt.

---

[136] PGS, § 21 lg 1.
[137] PGS, § 100[15]lg 1 p 2 ja 3.
[138] Sillamäe Linnavolikogu 27.06.2023. a määrus nr 45 „Sillamäe Vanalinna Kooli põhimäärus“, § 4.
[139] Sillamäe Linnavolikogu 27.03.2025 otsus nr 178.
[140] Sillamäe Linnavolikogu 19.02.2026 otsus nr 18.
[141] Sillamäe Linnavalitsuse 30.05.2024. a määrus nr 7.
[142] Sillamäe Linnavalitsuse 30.05.2024. a määrus nr 7, lisa „Eestikeelsele haridusele ülemineku tegevuskava“.
[143] PGS, § 19 lg 1.
[144]Vabariigi Valitsuse 07.07.2025. a määrus nr 52 „Nõuded statsionaarse õppega üldhariduskooli õppekeskkonnale, terviseriskide ohjamisele ja riskitegurite vähendamisele õppekeskkonnas ning õppe ja kasvatuse korraldamisele“, § 14 lg 2.

Kohtumisel õpilastega ilmnesid eesti keeles suhtlemise ja eestikeelsest jutust arusaamise probleemid. Eriti madal on 8. ja 9. klasside õpilaste eesti keele oskus. Järelevalve läbiviijatega vestelnud õpilaste sõnul eesti keele õppimine neile raskusi ei valmista, kuid oli ka neid, kes tunnistasid, et eesti keeles on neil nõrgemad teadmised. III kooliastme õpilaste vestlusest ütlesid õpilased, et koolis võiks olla rohkem eestikeelseid ainetunde.
Juhime tähelepanu, et õpilastel peab olema võimalus õppetunni jooksul liikuda õppeülesandeid täites või tehakse tunnis sirutuspaus(id).

4.3. PRÕKis[145] on sätestatud, et õppekeskkond peab soodustama kommunikatiivset keeleõpet, kus õpilastel on omavahel silmside ja arusaamist toetav kaasõpilaste eeskuju, nt rühmapõhine õpe.

Järelevalves vaadati kaheksat õppetundi: kolme eesti keele tundi (5.c, 5.d ja 9.a) ja viit eestikeelset ainetundi: loodusõpetus (4.a), muusikaõpetus (2.b ja 4.c) ja tehnoloogia (4.b ja 8.b). Vaadeldud tunnid olid kooli juhtkonna välja pakutud. Ajakavaväliselt vaadeldi kaht muusikaõpetuse tundi.
Ühte üleminekuklassi muusikatundi viis läbi õpetaja, kelle keeleoskus ei ole C1 tasemel. Juhime tähelepanu, et asendustundi üleminekuklassis võib läbi viia õpetaja, kelle eesti keele oskus on C1 tasemel.

Tunnivaatlusel osalesid juhtkonna esindajatena õppealajuhatajad, kes andsid vaadeldud tundidele esmase tagasiside. Tagasisidevestlusel käsitleti tunni ülesehitust, pöörati tähelepanu tunni kavandamisele, õpilaste aktiivsusele, toodi esile õnnestumised ja parandamist vajavad aspektid ning tehti ka ettepanekuid tunni paremaks korraldamiseks.

Paljudes tundides ei loodud kommunikatiivset keeleõpet soodustavat keskkonda, tunnis ei kasutatud aktiivõppemeetodeid. Pooled vaadeldud tunnid toimusid klassiruumides, kus õpilased istusid üksteise selja taga. Rühmatööd läbi ei viidud, paaristöö ajal oli paariliseks pinginaaber või eesistuv õpilane.
Kahe vaadeldud tunni tegevused olid seotud praktilise tööga, õpilased said rohkem liikuda, omavahel ja õpetajaga suhelda.

PRÕK[146] sätestab, et füüsilist keskkonda kujundades jälgib põhikool, et kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid.
Kool on hästi varustatud tänapäeva nõuetele vastavate tehniliste vahenditega (arvutid, ekraanid, digitahvlid).
Vaadeldud kaheksast tunnist kuues kasutati arvutit tunni teema, eesmärgi, tööjuhiste, kahes tunnis uue ja harjutatava materjali ekraanile kuvamiseks. Kahes tunnis olid need pabertahvlil ning väljatrükitud variandis (tööriistade nimetused, töö käik, viimistlemine). Õppeasutuse füüsiline keskkond vastab riikliku õppekava põhinõuetele.

Õpetajad rääkisid tundides ainult eesti keeles. Ühes tunnis küsis õpetaja, kas kõik on arusaadav, ja õpilased tõlkisid uued sõnad vene keelde, kuid see oli õigustatud, kuna sõnavara oli keeruline. Ühes tunnis rääkis õpilane (põhikooli lõpetaja) õpetajaga ainult vene keeles, kuid õpetaja ei innustanud õpilast eesti keelt kasutama. Õpetajad valdasid ainekeelt, eesti keele kasutus oli õpilastele arusaadav. Õpetajate kõnetempo oli sobiv.

Neljal õpetajal esines kõnes nii hääldus-, rõhu- kui ka keelevigu.

Õpetaja loodud õppekeskkond peab toetama õpilase arengut, käesoleva järelevalve eesmärgist lähtudes õpilaste eesti keele õpet.

[145] PRÕK, § 6 lg 1.
[146] PRÕK, § 6 lg 4 p 5.

Osa õpiülesannetest olid seotud igapäevaeluga, vajalikud ja harivad. Teemakäsitlus oli õpilastele ea- ja jõukohane. Üks tundidest oli liiga grammatikakeskne ja ühes tunnis keskenduti vaid esitlustele, seejuures piirduti enamjaolt slaidide ettelugemisega ning mõne õpilase lugemisoskus ei olnud eakohane. Uue keelelise materjali maht oli äärmiselt väike, sõnavaraga tehti tööd ja kinnistati seda ainult kahes tunnis.

Mitmes tunnis domineerisid traditsioonilised õppemeetodid. Kogu materjal oli ette antud ja õpilane ei pidanud ise midagi looma. Tundides kasutati enamasti (välja arvatud kolmes tunnis) samaaegselt kõikidele õpilastele mõeldud tööülesandeid.

Rühmatööd ei tehtud üheski tunnis ja paaristööd, mis piirdus valmis dialoogi ettelugemisega, tehti vaid ühes tunnis.

PRÕKis[147] kirjutatakse, et õpet kavandades ja ellu viies tuleb kasutada nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet).
Aktiivõppemeetodeid kasutati tunnis minimaalselt. Arendati rohkem kuulamise, lugemise ja vähesel määral kirjutamise oskust. Rääkimisele ei pööratud piisavalt tähelepanu. Ainult kahes tunnis, neist üks oli eriklassis, arendati kõiki osaoskusi.

Kasutada tuleks eri tüüpi ülesandeid, mis toetavad erinevate osaoskuste arengut ning on vastavuses õppijate vanuse ja keeleoskustasemega.

Õpilased ei saanud enamikes tundides omavahel suhelda ja ise uusi teadmisi ning keele seaduspärasusi avastada. Kõigist vaadeldud tundidest oli vaid üks tund mis olid kavandatud nii, et õpistrateegiad ja meetodid vaheldusid. Need tunnid olid sisutihedad, sobiva töötempoga ja hästi läbi mõeldud ülesehitusega. Suhtlemist, spontaanset ja ladusat kõnet ei olnud üheski tunnis kuulda. Õigekeelsusele pöörati vähe tähelepanu.
Vaadeldud tundidest kasutas ainult üks õpetaja tunni alguses õpilasi tööle innustavaid ja häälestavaid ülesandeid.
Enamikes tundides domineeris õpetaja. Ta ei rakendanud õpilaste aktiivset suhtlemist võimaldavaid tööviise. Peamiselt esitasid õpetajad küsimusi, mis ei eeldanud põhjendatud vastuseid. Nii eesti keele tundides kui ka eestikeelsetes ainetundides rääkisid õpetajad oluliselt rohkem kui õpilased.
Kaks õpetajat kasutasid tundides tänapäevaseid õppematerjale. Õpetajate enda koostatud materjale oli vähe, olid mõned õpetaja koostatud lünkharjutused, kus esines vigu.

PRÕK[148] sätestab, et õpilane on õpiprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega.
Tundides oli sõbralik ja töine õhkkond. Vaadeldud tundides oli õpilaste aktiivsus madal. Õpilased initsiatiivi ja aktiivsust üles ei näidanud, kuid töötasid kaasa.

Tunni alguses õpetajad teatasid, kirjutasid või kuvasid arvuti vahendusel tahvlile käsitletava teema, eesmärgid, tunni tegevused/ ülesanded.

PRÕK[149] ütleb, et õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab põhikool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest

[147] PRÕK, § 5 lg 4 p 6.
[148] PRÕK, § 5 lg 1.
[149] PRÕK, 5 lg 6.

käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.
Vaadeldud ainetundides olid püstitatud keelelised eesmärgid. Eestikeelse aineõppe puhul on tähtis, et õpilane räägiks, avaldaks arvamust, kuid mitmes tunnis ei loodud sellist võimalust, tihti esitati küsimused, mis eeldasid ühesõnalisi vastuseid. Täislausega vastamist nõudis vaid üks õpetaja. Õpetaja peab leidma meetodid, mis aitavad õpilastel sõnu ja lausemudeleid meelde jätta, sõnavara omandada ja kinnistada, peab looma olukordi, kus õpilased saaksid neid suhtlemisel kasutada. Esitatud materjalid ning tegevused peaksid pakkuma lastele huvi, olema põnevad ja kaasahaaravad.

Vaadeldud tundides püüdsid õpetajad kõiki õpilasi küsitleda, kuid ei hinnanud õpitulemusi ning tagasisideks oli enamasti suuline kiitus. Kolmes tunnis tegi õpetaja tunni lõpus kokkuvõtte, õpilased tagasisidet eriti ei andnud. Näiteks küsimusele, mis sa tunnis selgeks said, vastust ei saadud. Õpilaste poolt antav argumenteeritud tagasiside oleks hea võte suhtluskeele arendamiseks.

Järelevalve üheks eesmärgiks on välja selgitada, kas kooli tegevus on korraldatud nii, et õpilastel on võimalik jõuda riiklikult sätestatud õpitulemusteni ja saavutada nõutud keeleoskuse tase, mis võimaldab põhikooli lõpetajatel jätkata õpinguid eesti keeles ning minna üle eestikeelsele õppele.

Enamiku vaadeldud tundide põhjal on raske õpilaste tegelikku keeletaset hinnata. Kaks vaadeldud tundi olid eriklassis, kus õpilased olid külalistest häiritud, kahes tehnoloogiatunnis tegelesid õpilased praktilise tööga. Õpetaja kõnet nad mõistsid, kuid töö oli korraldatud nii, et suhtlemise vajadust ei olnud. Õpilaste suulise kõne osakaal tundides oli äärmiselt väike, piirdudes peamiselt õpetaja küsimustele vastamise või lausete ettelugemisega. Küsimustele vastati vaid paari sõnaga. Esines ka probleeme arusaamisega. Vaba suhtluskeelt kuulda ei olnud.

Põhikooli lõpuklassi õpilased eesti keelt nõutud tasemel ei valda. Õpetajate loodud õppekeskkond ei toeta kõigi osaoskuste omandamist ning õpilane ei ole õppeprotsessis aktiivne osaleja.
Vaadeldud tundide põhjal võib öelda, et õpilaste keeletase ei vasta eesti keele teise keelena keele-eesmärkidele.

4.4. Koolis on tunnivaatluseid korraldatud, neid viivad läbi nii direktor kui ka õppealajuhatajad. Õpetajaid suunatakse kolleegide tunde vaatlema.
Juhtkond ütles vestlusel, et koolis viiakse läbi temaatilisi tunnivaatlusi, näiteks tunnivaatlusi üleminekuklassides, mille raames jälgitakse ja analüüsitakse eestikeelsele õppele ülemineku protsessi ning tunnivaatluste tulemuste põhjal koostatakse analüüsid ja aruanded edasiste arendustegevuste planeerimiseks. Samuti külastab juhtkond tunde eesmärgiga hinnata õpetamise metoodikat, õppekava täitmist ja õppe kvaliteeti.
Juhtkond selgitas, et tunnivaatlused toimuvad eelnevalt koostatud plaani alusel ning õpetajaid teavitatakse ette. Tunnivaatlustel on eriline roll alustavate õpetajate toetamisel: esimestel kuudel töötavad nad mentori juhendamisel ning tunnivaatlused toimuvad koos mentoriga või õpetaja enda initsiatiivil.
Õpetajad kinnitasid, et tunnivaatlused toimuvad ja õpetaja täidab ka eneseanalüüsi lehe, mis aitab enda tundi paremini analüüsida. Koolis on kasutusel tunnivaatlusleht, mille põhjal antakse õpetajale tagasisidet.
Tagasiside andmisel tuuakse esile nii õpetaja tugevused kui ka võimalikud parenduskohad. Vajadusel lepitakse kokku edasised sammud õpetamise kvaliteedi toetamiseks, sealhulgas metoodiline tugi, kolleegilt õppimine või korduv vaatlus.

4.5. Ettepanekud direktorile

4.5.1. Tagada asendustundide läbiviimine üleminekuklassides ja eestikeelses aineõppes õpetajate poolt, kelle keeletase on C1.
4.5.2. Seada tunnile aine-, keele- ja õpioskuste eesmärgid ning sõnastada selgelt oodatavad õpitulemused, mis on aluseks hindamisele.
4.5.3. Häälestada õpilasi tunni alguses aktiviseerivate soojendusülesannetega, kus õpilased saavad rääkides julgelt kasutada õpitud sõnavara ja keelendeid.
4.5.4. Kaasajastada eesti keele õpetamise metoodikat lähtuvalt kommunikatiivse keeleõppe põhimõtetest.
4.5.5. Kasutada erinevaid õpilaste aktiivset osalemist eeldavaid metoodilisi võtteid, mis arendavad arutelu ja suunavad õpilasi kaasa mõtlema, oma arvamust avaldama.
4.5.6. Kavandada õppetunnid nii, et õpilased suhtleksid eesti keeles suurema osa tunnist.
4.5.7. Arendada tundides võrdselt kõiki keelelisi osaoskusi, pöörates kõige suuremat tähelepanu rääkimist võimaldavatele ülesannetele.
4.5.8. Analüüsida eestikeelse aineõpetuse tulemuslikkust.
4.5.9. Tagada, et III kooliastmes toimuks rohkem ainetunde eesti keeles.

5. Kooli tulemuslikkuse hindamine ning kavandatud arendustegevus

5.1. Põhikooli lõpueksamite tulemused on kajastatud tabelis 1. Koolis on eesti keele teise keelena, inglise keele, vene keele ja matemaatika põhikooli ühtsete riiklike lõpueksamite tulemused madalamad kui piirkonnas ja Eestis keskmiselt.

Tabel 1. Põhikooli ühtsete riiklike lõpueksamite keskmised tulemused koolis aastate lõikes (%).

Õppeaine	**2023**	**2023**	**2023**	**2024**	**2024**	**2024**	**2025**	**2025**	**2025**
	Kool	Ida-Viru	Eesti	Kool	Ida-Viru	Eesti	Kool	Ida-Viru	Eesti
Ajalugu	-	76,4	78,5	80,8	70,4	78,0	85,0	81,7	80,1
Bioloogia	95,7	65,9	67,5	81,3	74,2	74,3	77,3	68,3	72,3
Eesti keel teise keelena	46,1	53,2	58,9	-	21,0	34,0	-	-	-
Eesti keel teise keelena (B1-tase)	-	-	87,5	49,4	55,0	60,1	42,5	48,7	55,5
Füüsika	96,0	75,9	78,0	71,5	78,8	73,9	97,0	74,9	81,0
Geograafia	77,5	72,7	74,5	78,5	65,2	71,1	92,0	68,6	72,3
Inglise keel	81,9	84,2	89,8	71,2	81,9	87,9	78,7	80,9	86,8
Keemia	-	79,8	83,1	86,0	83,1	85,6	98,0	80,7	85,8
Matemaatika	67,0	59,5	65,7	60,8	56,7	64,2	56,5	55,5	64,6
Vene keel	75,2	71,8	76,2	70,8	74,3	79,3	55,0	73,8	79,3
Ühiskonnaõpetus	78,2	73,7	70,8	71,8	72,0	73,3	70,7	67,1	67,0

Allikas: EHIS

5.2. Eesti keele ja eestikeelse aineõppe korraldus

Koolis õpitakse eesti keelt ainekava „Eesti keel“ alusel.

1., 2., 4. ja 5. klassid on üle läinud eestikeelsele õppele, neis klassides toimub vene keeles ainult keele- ja kultuuriõpe.

Eestikeelsest aineõpetusest teistes klassides annab ülevaate tabel 2. Hariduse tn 6 õppekohas õpivad õpilased 1.–9. klassides ja Geoloogia tn 13 õppekohas 6.–9. klassides. Hariduse tn 6 õppekohas on eesti keeles õpetatavaid aineid rohkem kui Geoloogia tn 13 õppekohas.

Tabel 2. Eesti keeles õpetatavad õppeained klassides, millele ei kohaldu üleminek eestikeelsele õppele 2025/2026. õppeaastal

Aine	Õppehoone / klass	
	Hariduse tn 6	Geoloogia tn 13
Kõik ained	Üleminekuklassid, 3.b	
Kirjandus	6.a, 6.c,7.a, 7.L1, 8.a, 8.L1, 8.L2 9.a, 9.b, 9.L2	6.b, 6.d, 7.b, 7.c, 7.d, 8.b, 8.c, 9.c, 9.d
Kehaline kasvatus	6.a, 6.c, 7.a, 7.LÕK, 8.a, 8.L2, 9.a, 9.b, 9.L2	6.b, 7.b, 7.c, 7.d, 8.b, 8.c, 8.LÕK, 9.c, 9.d
Tehnoloogia	6.a, 6.c, 7.a, 7.LÕK, 8.a, 8.L2, 9.a, 9.b, 9.L2	6.b, 7.b, 7.c, 7.d, 8.b, 8.c, 8.LÕK, 9.c, 9.d
Tööõpetus	3.a	
Kunst	3.a, 3.c, 6.a, 7.a	
Loodusõpetus	3.a, 6.a, 6.c	
Ajalugu	7.a, 6.a	
Ühiskonnaõpetus	6.a	
Geograafia	7.a, 8.a, 9.a, 9.b	8.b, 8.c, 9.c, 9.d
Inimeseõpetus	3.a, 6.a, 7.a	7.b, 7.c,8.b, 8.c
Valikained		
Ettevõtlus	6.a, 6.c 7.a, 7.L1	6.b, 6.d, 7.b, 7.c, 7.d
Draama	3.a, 3.b, 3.c	
Loovtööde koostamine	8.a, 8.L2	8.b, 8.c

Allikas: Sillamäe Vanalinna Kool

5.3. Sisehindamine

PGSi[150] kohaselt peab koolis tegema sisehindamist. Sisehindamine peab olema pidev protsess, mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Selleks selgitatakse välja kooli tugevused ja parendusvaldkonnad. Kooli sisehindamise korra peab kehtestama direktor[151], esitades selle enne arvamuse andmiseks hoolekogule[152].

Kooli järjepidev areng saavutatakse arengu kavandamise ja sisehindamisega. Pideva protsessina toimuval sisehindamisel kogutakse kokkulepitud andmeid, neid analüüsitakse, hinnatakse arengueesmärkide täitmist ning saadakse tagasisidet, kuivõrd arenguplaan on ellu rakendunud. Analüüsi ja hindamise tulemustest lähtuvalt kavandatakse kooli uued arengueesmärgid ning planeeritakse asjakohased ülesanded ja tegevused.

Sisehindamise korra on direktor kehtestanud[153] ja see on eelnevalt arvamuse andmiseks esitatud hoolekogule[154]. Sisehindamine[155] hõlmab järgmisi valdkondi: eestvedamine ja juhtimine, personali juhtimine, koostöö huvigruppidega, ressursside juhtimine ning õppe- ja kasvatustegevus. Samad valdkonnad leiavad kajastamist arengukavas ja üldtööplaanis.

[150] PGS, § 78 lg 1.
[151] PGS, § 78 lg 3; PGS, § 71 lg 2 p 8.
[152] PGS, § 73 lg 1^1 p 12.
[153] Direktori 10.05.2017 käskkiri nr 1.1-2/22.
[154] Hoolekogu 25.04.2017 koosoleku protokoll nr 1.1-6/3-1.
[155] Sisehindamise kord, p 1.5.

Sisehindamise korras[156] on kirjas, et õppeaasta sisehindamise kokkuvõte (aasta kokkuvõte) arutatakse läbi õppenõukogus. Parendusvaldkondade põhjal planeeritakse järgneva õppeaasta üldtööplaani eesmärgid ja tegevused. Õppenõukogus[157] on õppealajuhataja aasta kokkuvõtet tutvustanud, kokkuvõte on protokollile lisatud.
Iga õppeaasta lõpus koostatakse õppeaasta kokkuvõte, mis arutatakse läbi kooli õppenõukogu koosolekul.

Sisehindamise korra[158] kohaselt koostatakse sisehindamise aruanne vähemalt üks kord arengukava perioodi jooksul.
Juhtkonna sõnul on sisehindamise aruanne koolidokument, kus analüüsitakse kooli tegevuse tulemuslikkust, tuuakse välja tugevused ja parendusvaldkonnad, sisehindamise aruande järelduste põhjal koostatakse ja uuendatakse arengukava, kus määratletakse kooli pikemaajalised eesmärgid, prioriteedid ja arendussuunad, üldtööplaan lähtub arengukavast ning on arengukava rakenduslik dokument, milles planeeritakse konkreetse õppeaasta tegevused, mis aitavad saavutada arengukavas seatud eesmärke.

5.4. Arengukava

PGSi[159] kohaselt peab kool koostama kooli järjepideva arengu tagamiseks arengukava. Arengukava koostatakse vähemalt kolmeks aastaks. Arengukavas tuleb määrata kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad. Arengukava peab kinnitama kooli pidaja[160] ja sellele peab andma arvamuse õpilasesindus, hoolekogu[161] ja õppenõukogu.[162]

Arengukava perioodiks 2024–2028 on pidaja kinnitanud[163] ning sellele on arvamuse andnud hoolekogu[164], õppenõukogu[165] ja õpilasesindus[166] .
Arengukava on suunatud kooli järjepideva arengu tagamiseks, määrates ära kooli arengu eesmärgid, põhisuunad ja tegevuskava. Arengukava ettevalmistamist alustati 2023. aastal, kuid seoses sellega, et lisati eestikeelsele õppele üleminekukava, jõudis arengukava kinnitamisele 2024. aastal.

Arengukavas on seatud strateegilised eesmärgid viies valdkonnas, need on eestvedamine ja juhtimine, personalijuhtimine, koostöö huvigruppidega, ressursside juhtimine ning õppe- ja kasvatusprotsess. Samad valdkonnad leiavad kajastamist sisehindamises ja üldtööplaanis.

Koolis on koostatud ja kooskõlastamisel arengukava muutmise eelnõu, sest 2026/2027. õppeaastal planeeritakse lõpetada õppetöö Geoloogia tn 13 õppekohas.

5.5. Üldtööplaan

Kooli üheks õppe- ja kasvatusalaseks kohustuslikuks dokumendiks on õppeaasta üldtööplaan, mis peab olema dokument, millega viiakse ellu arengukavas ja õppekavas esitatut, arvestades eelmise õppeaasta sisehindamise parendusvaldkondi ja õppeaasta üldeesmärki[167].

---

[156] Sisehindamise kord, p 2.1.3.
[157] Õppenõukogu 17.06.2025 koosoleku protokoll nr 1-3/2025/28-1.
[158] Sisehindamise kord, p 2.1.3.
[159] PGS, § 67 lg-d 1, 2; PGS, § 71 lg 2 p 1; PGS, § 73 lg 1^1 p 1.
[160] PGS, § 67 lg 2.
[161] PGS, § 73 lg 1^1 p 1.
[162] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 1.
[163] Sillamäe Linnavalitsuse 30.05.2024. a määrus nr 7.
[164] Hoolekogu 05.03.2024 koosoleku protokoll nr 1-4/2024/1-1.
[165] Õppenõukogu 27.02.2024 koosoleku protokoll nr1-3/2024/1-1.
[166] Õpilasesinduse 10.06.2024 koosoleku protokoll nr 1-5/2024/2-1.
[167] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 4.

Määrus[168] sätestab, et üldtööplaan vormistatakse alapunktidena vastavalt tegevusvaldkondadele. Igas alapunktis määratletakse ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtajad. Haridus- ja teadusministri määruse[169] kohaselt peab üldtööplaani kinnitama enne õppeaasta algust õppenõukogu.

Üldtööplaan on kinnitatud õppenõukogu koosolekul[170]. Üldtööplaanis on 2025/2026. õppeaasta eesmärkidena välja toodud eestikeelsele haridusele ülemineku tagamine, eestikeelse keskkonna toetamine ja laiendamine õppekavaväliste tegevuste ja LAK-õppe kaudu; väärtuspõhise organisatsioonikultuuri kujundamine, toetamine; kool on kaasaegne turvaline õpikeskkond, mida toetavad keskkonnahoidlik mõtteviis, koostöö ja innovaatilised digilahendused, kooli tõhus ja efektiivne juhtimine, efektiivne ressursside kasutamine.

Igas valdkonnas on planeeritud ülesanded ja tegevused eesmärkide täitmiseks, määratud on tähtajad ja vastutajad.
Üldtööplaan on vastu võetud enne uue õppeaasta algust ja koostamisel on lähtutud määruses sätestatust.

5.6. Ettepanekud direktorile

5.6.1. Analüüsida tasemetööde ja põhikooli lõpueksamite tulemusi ning tulemustest lähtudes kavandada muudatused õppeprotsessis ja õppemetoodikas.
5.6.2. Tagada, et kooli õppenõukogus protokollis kajastuksid õppeaasta lõpul õppe- ja kasvatustegevuse tulemuste läbiarutamine ning ettepanekud kooli õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks.

[168] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 5 lg 1.
[169] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 2.
[170] Õppenõukogu 29.08.2025 koosoleku protokoll nr 1-3/2025/29-1.